

Datum 2026-09-08

Svar på remiss om Post och telestyrelsens rapport Stöd till utbyggnad av infrastruktur för mobila tjänster (PTS-ER-2026:3)

Torsby kommun är tacksamma för att få möjlighet att få svara på remissen om Post och telestyrelsens rapport Stöd till utbyggnad av infrastruktur för mobila tjänster (PTS-ER-2026:3). Vi önskar få lämna följande synpunkter.

Sammanfattning

Torsby kommun har ett nära samarbete med Region Värmland i arbetet med att förbättra infrastrukturen för både mobiltäckning och fiberanslutningar inom kommunen. Region Värmland har därför en mycket bra kunskap om vilka utmaningar som Värmlands kommuner står inför. Torsby kommun stöder och ställer sig därför bakom Region Värmlands remissvar.

Men eftersom vi nu har blivit inbjudna som remissinstans - vilket vi är mycket tacksamma för - vill vi som kommun också ta chansen att ge vår syn på rapporten utifrån perspektivet från en kommun som har stora brister i både mobil-och fibertäckning och där mycket arbete behöver göras för att skapa förutsättningar för medborgare och företag.

Torsby kommun är en glesbygdskommun och för våra invånare är att vara uppkopplad lika viktigt som vatten och el. Förutsättningarna för att nyttja digitaliseringens möjligheter är en nyckelfråga för en glesbygdskommun för att behålla och förhoppningsvis öka invånarantalet och företag. Distansarbete, digital läkarkontakt och vård i hemmet, uppkopplade saker (IOT) och E-handel kräver alla en stabil internetuppkoppling och är avgörande för att bo i glesbygd.

Torsby kommun är mycket positiva till statliga åtgärder som syftar till att förbättra den mobila tillgängligheten. Detta är mycket efterlängt

och efterfrågat under en längre tid och fyller en del av ett stort behov. Torsby kommun har enorma brister i mobiltäckning inom kommunen, vilket både medborgare och kommunens bilburna anställda inom hemtjänst och sophämtning kan vittna om. Även fibertäckning är bristfälligt. Runt av fjärdedel av Torsby kommuns hushåll saknar fiberuppkoppling¹ och i kombination med bristande mobiltäckning och nedsläckning av kopparnätet finns det många exempel på hushåll som kan anses helt sakna möjlighet till kommunikation. Detta ger också stora negativa effekter på möjlighet till företagande och kommunal service.

PTS rapport tolkas som en satsning på infrastruktur enbart baserad på nationella behov, inte regionala eller lokala behov. Genom att endast inkludera mobiltäckning längs vägar och järnvägar uppfylls inte de lokala och regionala behoven av förbättrade mobilnät. Denna typ av satsning gynnar inte kommuner som Torsby kommun och våra medborgare och företagare.

Ett heltäckande mobilnät är nyckeln till regional utveckling och kommunal service

En kommun som Torsby, som har en yta som täcker en fjärdedel av Värmland (vilket ger en plats 22 jämfört med hela Sverige), men som har en befolkning på 11 278 invånare (plats 200 i Sverige), blir extremt sårbar utan en fungerande infrastruktur för digital kommunikation. Som vi nämnde tidigare saknar runt en fjärdedel av Torsby kommuns hushåll fiberuppkoppling och en mycket stor del av kommunen saknar helt mobiltäckning. Utgår vi från befintlig statistisk såsom PTS:s Bredbandskartan så finns det acceptabel teoretisk mobiltäckning, men så ser inte verkligheten ut. Anledningen till att Bredbandskartan och operatörernas kartor visar en "hyfsad" bild beror på att de räknar på utomhustäckning under ideala förhållanden. De tar sällan hänsyn till hur signalen dämpas av bilkarosser (när hemtjänsten kör bil), djupa skogar, kuperad terräng eller moderna energiglasfönster i bostäder.

Vi kan också konstatera att begreppet "befolkade områden" - som PTS hänvisar till - är tvetydigt. Denna yta inkluderar även platser för kommersiell verksamhet och allmänna samlingspunkter. I Sverige

¹ Bredbandskartan, <https://bredbandskartan.pts.se/>

beräknar PTS att den yta där människor normalt bor och vistas i praktiken utgör ungefär 2–3 procent av Sveriges totala landyta².

Regeringen och PTS framhåller själv indirekt att begreppet "befolkade områden" är ett begränsande mått. I PTS rapport tolkas detta i stycke 3 på sida 15: "I digitaliseringsstrategin skriver regeringen att konnektivitet målet förhåller sig till EU:s policyprogram för det digitala decenniet 2030⁴ (enligt policyprogrammet ska bland annat alla befolkade områden täckas av 5G). Regeringen framhåller att detta mål är viktigt, men inte tillräckligt, och framhåller att det i landsbygder behövs uppkoppling exempelvis längs vägar, järnvägar och i områden med areella näringar."

Risken är att denna definition blir för snäv och begränsande då statliga stöd ska delas ut.

Sverige är inte ett genomsnittligt EU-land

Sverige har helt andra förutsättningar än EU som helhet. Befolkningstätheten inom EU som helhet är cirka 109–110 invånare per kvadratkilometer, medan Sverige har en mycket lägre befolkningstäthet på endast cirka 26 invånare per kvadratkilometer, och i jämförelse har Torsby kommun 2,7 invånare per kvadratkilometer. Därför är det svårt att helt luta sig mot EU:s definitioner som inte tar höjd för de speciella förutsättningar Sverige, regioner såsom Värmland och kommuner såsom Torsby har.

Precis som Region Värmlands skriver i sitt svar så präglas länet "av både större arbetsmarknadsstråk och omfattande landsbygdsområden, platsbundna näringar, gränsnära flöden, pendlingsmönster och områden där kommersiella förutsättningar för digital infrastruktur är svaga. Det innebär att behoven av infrastruktur för mobila tjänster inte kan bedömas enbart utifrån nationella genomsnitt eller teknisk statistik över mobilnätens geografiska utbredning och kapacitet."

² Enligt Post- och telestyrelsens metodbilaga definieras befolkade områden strikt utifrån de geografiska koordinater där SCB registrerat fasta hushåll eller arbetsställen. Även om mobilnäten täcker 90 procent av Sveriges totala yta, visar [SCB:s officiella statistik om markanvändning](#) att den bebyggda ytan där människor faktiskt bor och verkar bara utgör runt 1–2 procent av landets totala areal.

Utbyggnad räcker inte – nyttan avgör

Att enbart bygga ut nätinфраstrukturen räcker inte för att skapa samhällsekonomiskt värde. Det avgörande är i stället hur väl uppkopplingen kan omsättas i faktisk verksamhetsnytta – genom högre effektivitet, ökad kapacitet att hantera uppdrag, färre avbrott i det dagliga arbetet och möjligheten att införa mer avancerade digitala arbetssätt.

Detta blir särskilt tydligt inom kommunal vård och omsorg, där kärnverksamheten - exempelvis i hemtjänsten - i praktiken utövas utanför traditionella arbetsplatser: i brukares hem, i trapphus och hissar, längs mindre landsvägar (som troligen inte ingår i PTS förslag till stöd) och under förflyttning mellan olika vård- och omsorgsinsatser. Verksamheten är med andra ord beroende av att uppkopplingen fungerar även utanför kontorsmiljön, i situationer där personalen rör sig i varierande och ofta krävande fysiska miljöer.

Brister i den mobila uppkopplingen får därför direkta konsekvenser för kärnverksamheten. Dokumentation som ska ske i realtid på plats försvåras eller uteblir, uppdateringar i planerings- och schemaläggningssystem fördröjs, och digitala funktioner som larm, signering av utförda insatser samt beslutsstöd riskerar att förlora sitt avsedda värde när de inte kan användas tillförlitligt i den operativa miljön.

Till detta kommer också förutsättningarna för företag att ha förutsättningar att stanna kvar och utvecklas och nya företag ska ha förutsättningar att starta. Torsby kommun har exempelvis många förfrågningar från inflyttare från andra länder - såsom Nederländerna, Frankrike, Tyskland, Danmark, Schweiz - som undersöker möjligheterna att flytta till kommunen och fortsätta sina digitala verksamheter som de har startat upp i sina hemländer. Men eftersom både mobiltäckning och fiberuppkoppling saknas finns inte möjligheter för detta och därmed förlorar kommunen möjligheten till skatteintäkter och tillväxt.

Riktade stöd bör baseras på regionens verkliga behov.

Kommuner och regioner är de som kan bäst kan identifiera lokala och regionala behov och att sätta in åtgärder där de kan göra störst nytta. Här återkopplar vi till Region Värmland i deras slutsats att regionerna

bör få en utökad roll och ansvar i att utvecklingen av kritisk infrastruktur och skulle kunna omfatta³:

- att identifiera geografier och funktioner där bristande mobil uppkoppling hämmar regional utveckling
- att samla in och värdera kommunala inspel
- att bidra med underlag om pendlingsmönster, arbetsmarknadsområden och regionala stråk
- att kvalitetssäkra PTS föreslagna stödområden
- att bidra till prioritering mellan olika behov
- att följa upp om stödet ger avsedd effekt i länet

Torsby kommun håller också med och stödjer Region Värmland i deras slutsats i sitt remissvar gällande statliga stöd till mobila nät:

- utgå från regionala behov och faktisk samhällsnytta
- ge regionerna en tydlig roll i behovsanalys, prioritering och kvalitetssäkring
- bidra till förbättrad mobiltäckning i samtliga län genom regional fördelningsmekanism
- kunna omfatta fler geografier och funktioner än högtrafikerade vägar och järnvägar
- utformas så att marknadsmisslyckanden identifieras på ett träffsäkert sätt
- bidra till framtidssäker och långsiktigt hållbar mobil infrastruktur

Slutsats

Vill vi ha en levande landsbygd där det går att leva och att utvecklas måste vi som land ha en helt annan inställning och strategi där vi möjliggör riktade stöd för digital kommunikation. Detta gäller både fiberuppkopplingar och mobiltäckning.

För att kommuner såsom Torsby ska kunna överleva, behålla medborgare och rekrytera nya medborgare som ska ha möjlighet att

³ Återkoppling och citat från Region Värmlands "Svar på remiss om Post och telestyrelsens rapport Stöd till utbyggnad av infrastruktur för mobila tjänster (PTS-ER-2026:3)

leva och arbeta måste förutsättningar för en stabil, snabb och effektiv digital kommunikation – oberoende av tekniklösning - uppfyllas.

Torsby dag som ovan

Peter Jonsson
Kommunstyrelsens ordförande

Tomas Stjernedorff
Kommundirektör

Kontaktperson:

Peter Ljunglöf, Digitaliseringsstrateg och bredbandssamordnare

0560-160 02, 073-271 37 16

peter.ljunglof@torsby.se

Besöksadress: Nya Torget 8, Torsby